

KÚRIA

Bfv.I.322/2013/5.szám

A Kúria a 2013. év július hó 2. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hulladékgazdálkodás rendje megsértésének büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság Bk.130/2012/2. számú végzését megváltoztatja, és a terheltet az ellene hulladékgazdálkodás rendje megsértésének büntette [1978. évi IV. törvény 281/A. § (1) bek. a) pont] miatt emelt vád alól felmenti.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 3000 (háromezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Mosonmagyaróvári Városi Bíróság a 2012. augusztus 9. napján - tárgyalás mellőzésével - meghozott Bk.130/2012/2. számú végzésével a terhelttel szemben hulladékgazdálkodás rendje megsértésének büntette [1978. évi IV. törvény 281/A. § (1) bekezdés a) pontja] miatt 120 óra fizikai munkakörben letöltendő közérdekű munka büntetést szabott ki.

A bíróság végzése - jogorvoslat hiányában - 2012. augusztus 21. napján jogerőre emelkedett.

A jogerős ügydöntő határozat tényállásának lényege szerint a terhelt 2012. április 19. napján 11 óra körüli időben - korábban az élettársa családi házának melléképületében elhelyezett - iskolai füzeteket, műanyag tárgyakat és üvegeket tartalmazó, kb. 1,5 köbméter háztartási hulladékot szállított el és rakott le külterületi erdőben.

A terhelt által lerakott háztartási hulladék a hulladékgazdálkodásáról szóló 2000. évi XLIII. tv. 3. § a) pontja, valamint 1. számú melléklete szerint hulladéknak minősül, amelynek elhelyezésére csak a hatóság által engedélyezett helyen kerülhet sor.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség a terhelt javára nyújtott be felülvizsgálati indítványt Bfel.235/2013/1-I. számon, amelyben a Be. 416. §-ának (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással a terhelt bűncselekmény hiányában történő felmentését indítványozta.

Az indítványozó álláspontja szerint a bíróság a terhelt büntetőjogi felelősségét a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg. A jogerős végzés tényállása azt nem tartalmazza, hogy a hulladék lerakására nem engedélyezett helyen a terhelt által elhelyezett háztartási hulladék alkalmas volt-e az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő, vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére. A veszélyesség alkalmasságának megítélése szakkérdés, ezt az eljárás során nem vizsgálták és erre utaló tény a jogerős határozat tényállása sem tartalmaz. Értelemszerűen elmaradt az 1978. évi IV. törvény 281/A. § (4) bekezdés a) pontjában írt értelmező rendelkezés vizsgálata.

A terhelt cselekménye tényállási elem hiányában nem meríti ki az 1978. évi IV. törvény 281/A. § (1) bekezdés a) pontjában írt törvényi tényállást, és más bűncselekményt sem valósít meg.

A Legfőbb Ügyészség BF.439/2013/2-I. számú írásbeli nyilatkozatában - egyetértve a felülvizsgálati indítvány érveivel - indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot változtassa meg, és maga hozzon a törvénynek megfelelő határozatot, a terheltet az ellene emelt vád alól mentse fel.

A nyilvános ülésen a Legfőbb Ügyészség képviselője az írásbeli indítvánnyal egyezően szólalt fel.

A terhelt védője a legfőbb ügyészi indítványhoz csatlakozva maga is felmentést indítványozott.

A felülvizsgálati indítvány alapos.

A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatokat a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, valamint az (5) bekezdésre figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - esetleges eljárási szabálysértésekre tekintettel is felülvizsgálta.

Ilyen, a Be. 373. §-a (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértést nem észlelt.

A Be. 416. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnössége megállapítására büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás a kötelezően irányadó [Be. 423. § (1) bekezdés], az anyagi jogi szabálysértés vizsgálatára e tényállás alapján kerülhet sor.

Az 1978. évi IV. törvény 281/A. § (1) bekezdés a) pontja szerinti hulladékgazdálkodás rendje megsértésének büntettét az követi el, aki arra a célra, hatóság által nem engedélyezett helyen hulladékot elhelyez. A büntetőjogi felelősség megállapítása szempontjából releváns hulladék fogalmát pedig az 1978. évi IV. törvény 281/A. §-ának (4) bekezdés a) pontja határozza meg. Eszerint hulladék mindaz, amit a hulladékgazdálkodásról szóló törvény hulladéknak minősít, amennyiben alkalmas az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő, vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére.

Ez az értelmező rendelkezés visszautal a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvényre, amelynek 3. §-a határozza meg a hulladék fogalmát. Eszerint „hulladék bármely a törvény 1. számú melléklete szerinti kategóriák valamelyikébe tartozó tárgy vagy anyag, amelytől birtokosa megválik, megválni szándékozik, vagy megválni köteles”. A bűncselekmény elkövetése szempontjából irányadó hulladék kategóriájába csak az tartozik, amely az 1978. évi IV. törvény 281/A. § (4) bekezdés a) pontja szerinti fogalom meghatározás szerint értelmezhető.

Mindebből következően e bűncselekmény akkor valósul meg, ha a hulladékgazdálkodásról szóló törvény szerinti hulladéknak az 1978. évi IV. törvény 281/A. § (1) bekezdés a) pontjában írt módon történő elhelyezése, alkalmas az előzőekben felsorolt jogtárgy, illetve környezeti elem veszélyeztetésére. A veszélyeztetésre alkalmasság tehát a büntető jogi hulladék fogalom szükségszerű feltétele; ez pedig a büntetőeljárásban olyan ténykérdés, amelynek megállapítása - adott esetben - szakértői bizonyítást tehet szükségessé.

Ennek vizsgálatára az adott ügyben nem került sor és a jogerős végzés tényállása sem tartalmaz olyan tény, amely ennek megállapítását lehetővé tenné.

Mindezekre figyelemmel az eljárt bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét a hulladékgazdálkodás rendje megsértésének büntettében.

Ezért a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal támadott jogerős ügydöntő határozatot a Be. 427. § (1) bekezdés a) pontja alapján megváltoztatta, és maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot. A terheltet az ellene hulladékgazdálkodás megsértésének büntette miatt emelt vád alól a Be. 331. § (1) bekezdésének megfelelően a 6. § (3) bekezdés a) pontja alapján - bűncselekmény hiányában - felmentette.

A felülvizsgálat során a kirendelt védő eljárásával kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget a Be. 429. § (1) bekezdése értelmében az állam viseli.

A ítélet elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja.

Budapest, 2013. július 2.

Dr. Csere Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s. k. előadó bíró, Dr. Soós László s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bíróági tisztviselő
MTné